

Cal Nel·lo o Cal Fet per Força

Rajadell

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: El Junyent.
Emplaçament A uns 800 m. de cal Junyent en direcció NE, pel camí de la font d'en Junyent
Alçada: 490

Coordenades:

Latitud: 41.72193
Longitud: 1.71907
UTM Est (X): 393455
UTM Nord (Y): 4619696

Classificació

Número de fitxa 08178 - 73
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Abandonat. Les parets principals aguanten, amb esquerdes, però corren perill. Les parets de tova i els sostres en caiguda. Porta oberta.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad: 08177A00600011
Autoria de la fitxa PEP 1993 (Jordi Piñero)/ OPC 2017-2020
Data de registre de la fitxa: dc., 22/07/2020 - 02:00

Descripció

Casa de pagés petita que es conserva tal com va ser feta, d'una sola tirada, sense modificacions posteriors. Té planta rectangular, amb dependències adossades a llevant i a ponent, actualment enrunades, i coberta a doble vessant amb el carener perpendicular a la façana. Consta de planta baixa més un pis i golfes. Les façanes són de maçoneria irregular amb pedres més grans a les cantoneres. La paret interior és de tova. Les obertures, a la façana principal, són molt senzilles, amb llindes de fusta. La porta, tectangular, té un arc de descarrega fet amb pedra. La resta de façanes tenen unes finestres minúscules. Al darrera es pot apreciar el forat de desguaç de la comuna.

La distribució interior és molt simple. Cada planta té dues o tres habitacions. A la planta baixa hi ha la llar i un forn de coure pa molt ben conservat. Els sostres són amb bigues i llates .

Observacions:

Cal Fet per Força al PEP 1993. Cal per Força segons Molins (2020: 145-46). Figura al Catàleg de Masies i Cases Rurals 2014 (num.66) com a Cal Fet per Força. Als Mapes hi figura com Can Nel-lo. Casa de pagés isolada enmig del camp que conserva la seva fesomia original de principis del segle XIX, sense canvis. L'interès rau en que, per tant, conserva íntegrament (fins el moment) la construcció original feta amb les tècniques tradicionals: llates, parets de tova, porticons de fusta, etc .

La casa és situada en un racó del pla, al mig de terres de conreu, amb alguns arbres.

La casa pertany al Mas Junyent. Aquest mas no ha donat permís per acostar-s'hi i no s'ha pogut visitar (2020) (el camí es privat i afirmen que hi ha una tanca). La descripció i les fotografies 1 i 2 corresponen al PEP 1993. La Foto 3 correspon a Molins (2020: 145)

Història

La casa va ser construïda per un membre de la família Junyent a l'època de l'ocupació francesa, a principis del segle XIX. Segons informació oral, d'aquí ve el nom de la casa, ja que s'hagué de construir per força pel fet de no poder disposar de la pròpia (cal Junyent). Molins (2020:145) matisa la interpretació: diu que la caseta ja existia i durant una guerra (una carlinada?) s'hi van amagar per força.

Era un casa de pagés o de parcer pertanyent al gran Mas del Junyent, que sabem que al 1858 ja existia. Llavors hi vivia la vídua Agnes Noguera i les seves filles. En el padró de 1868 hi figura com a cap de casa Josep Farré Vilaseca. La casa va quedar uns anys buida, fins que l'hereu del Junyent la va donar a un dels seus fills. Segons el testament de l'amo de El Junyent, Francesc Junyent Dalmau, fet el 1917, després de ratificar l'herència de El Junyent al primogènit Indaleci, va disposar que al fill Francesc se li havia de donar la caseta on vivia, amb dues

quarteres de terra i l'hort, més dues vinyes, que havien de pagar anualitats al Junyent.

Segons una relació de cases de 1920, hi consta que a cal Per Força s'hi estava Francesc Junyent Parcerisas amb la seva dona Enrica Munt Lladó i els seus fills. Francesc Junyent Malagarriga va comprar al seu oncle la caseta i les altres propietats esmentades, a l'entorn de 1936. Llavors en Francesc o era mort o havia marxat.

La casa no va ser novament habitada, segons Molins (2020:146) però té senyals d'haver estat ocupada fins a finals del segle XX.

Bibliografia

MOLINS, Ernest (2020). Cases i Masos de Rajadell (I). Ajuntament de Rajadell. Pp 145-46

